

Nr 1138

Av fru Nilsson m. fl., om ett system för att motverka skadeverkingarna av viss reklam.

(Lika lydande med motion nr 952 i Första kammaren)

Vårt samhälle präglas av ett överflöd på information. De krafter som tävlar om vår uppmärksamhet är många och mäktiga.

Det enkelt konstaterbara förhållandet, att samhällets attityd till användningen av t. ex. tobak och alkohol är så dominerad av kommersiella intressen, har redan i sig en opinionsbildande effekt till förmån för vinstintressena. Man kan fråga sig om kraftbalansen i information och opinionsbildning verkligen är rimlig, om vinstintressena till förmån för användning av gifter får arbeta med så överlägsna metoder, att särskilt våra ungdomar och skolan på förhand är dömda att vara den underlägsna parten i den kraftmätning som här äger rum. Bör inte den vuxna generationen, som i allt väsentligt ändå bär ansvaret för den uppkomna situationen, se till att ungdomarna får bättre chanser genom att utanför skolan få leva och växa upp i ett samhälle som är mindre ensidigt giftvänligt?

Enligt vår mening är det nu hög tid att ta verkliga krafttag i den här frågan, och härvidlag intar motreklamen en framskjuten plats. Utgifterna för egentlig motreklam är i dag obefintliga.

Det är angeläget att vi försöker få fram lika stora ekonomiska resurser för effektiv motreklam som de penningssummor vilka läggs på reklam för de varor vi vill bekämpa. Det borde vara helt naturligt att den som orsakar skada skulle bekosta upplysning om och propaganda mot de medel som orsakar den. Detta förfaringssätt skulle kunna vara lika användbart i miljö- som hälsovårdssammanhang. Alkohol och tobak utgör i dag stora skadefaktorer som medverkar till att vårt ekonomiska handlingsutrymme krymper. Sjukdomskostnaderna har uppskattats till 21 miljarder kr. per år inklusive produktionsbortfall. Även en obetydlig förbättring skulle ge stora utslag i kronor och ören. Om dessa skadefaktorer — jämte narkotika — kunde trängas tillbaka, skulle vi i stället få vinster som skulle bli mångdubbelt större än skattebortfallet. Ett tillvägagångssätt skulle kunna vara att kontrollera »skadeproducenternas» annonskostnader och ålägga dem att erlægga samma summa på motreklam. Samtidigt som en cigarettannons skulle införas i en tidning skulle annons med motreklam av samma storlek och

layout placeras på sådan plats att de båda inslagen samtidigt uppmärksammades.

Detta system skulle kunna användas mot all tobaks- och spritreklam och mot all annan reklam som av olika myndigheter (t. ex. socialstyrelsen) enligt särskilt beslut skulle falla inom kontrastötområdet.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning angående åtgärder för att skapa ett system för motreklam i vårt land.

Stockholm den 28 januari 1970

Anna-Lisa Nilsson (cp)

Rune Gustavsson (cp)

Bertil Johansson (cp)

Sven Johansson (cp)

i Alvesta

i Växjö

i Skärstad

Nr 1139

Av herr Nilsson i Tvärålund, om åtgärder mot trafikolyckor förorsakade av renar.

(Lika lydande med motion nr 962 i Första kammaren)

Stockholm den 28 januari 1970

Jan-Ivan Nilsson (cp)

i Tvärålund

Nr 1140

Av herr Oskarson, om förbud mot nyttillverkning och försäljning av icke gångbara svenska mynt.

(Lika lydande med motion nr 975 i Första kammaren)

Stockholm den 28 januari 1970

Gunnar Oskarson (m)